

Leśny Bank Genów Kostrzyca

58 535 Miłków 300

tel. (075) 71 31 048, fax. (075) 71 31 754,
e-mail lbg@lbg.jgora.pl www.lbg.jgora.pl

dotyczy:

**Sprawozdanie z działalności edukacyjnej prowadzonej
w Leśnym Banku Genów Kostrzyca w roku 2008.**

Edukacja przyrodniczo-leśna prowadzona dla różnych grup wiekowych w Leśnym Banku Genów Kostrzyca ma na celu propagowanie idei ochrony przyrody, przekazywanie informacji na temat struktury, funkcji i roli lasu, a także działalności Leśnego Banku Genów Kostrzyca, jednostki Lasów Państwowych, powołanej do ochrony leśnych zasobów genowych.

Głównymi odbiorcami zajęć edukacyjnych są dzieci szkół podstawowych i gimnazjalnych, uczniowie szkół średnich i studenci.

Zakres działalności Leśnego Banku Genów Kostrzyca, wzbudza zainteresowanie pobliskich szkół, lokalnej społeczności, a także licznych grup, które przyjeżdżają z kraju i z zagranicy, by zobaczyć i uzyskać informację na temat Leśnego Banku Genów Kostrzyca.

Sprawozdanie obejmuje:

- 1. Konkursy organizowane w LBG Kostrzyca**
- 2. Dni otwartych drzwi**
- 3. Wystawy**
- 4. Zestawienie: liczba osób odwiedzająca LBG Kostrzyca w roku 2008**
- 5. Szkolenia.**

NIP : 611 – 11 – 19 – 546 Konto: 78203000451110000000825820

Ad. 1.

Dnia 21.04.2008 r. o godz.10,00 w Leśnym Banku Genów Kostrzyca miał miejsce Międzyszkolny Konkurs Przyrodniczy klas I-III.

Cel konkursu:

- budzenie zainteresowań przyrodniczych,
- uczenie poszanowania przyrody, wrażliwości na jej piękno,
- zapoznanie się z działalnością Leśnego Banku Genów Kostrzyca,
- przyswajanie nowych wiadomości i umiejętności,
- wdrażanie do zdobywania wiedzy za pomocą doświadczeń i analizy.

W konkursie brały udział drużyny 3-osobowe (po jednym uczniu z klasy I, II i III) ze szkół podstawowych w Ściegnach, Miłkowie, Podgórzynie, Sosnówce, Kostrzycy, Kowarach (SP nr 3), Niepublicznej SP 707 w Karpaczu i SP w Karpaczu.

Po oficjalnym przywitaniu, dzieci i ich opiekunowie zwiedzili: Stację Oceny Nasion, fragment części technologicznej, wyluszczeni nasion, przedsiónek komory chłodniczej Leśnego Banku Genów Kostrzyca, a następnie przeszli do sali konferencyjnej, gdzie odbyła się główna część konkursu – rozwiązywanie zadań.

Na początku dzieci udzielały odpowiedzi na przygotowany test, który dotyczył działalności LBG Kostrzyca, następnie przy pomocy plansz edukacyjnych:

- przypisały nazwy prezentowanych nasion do szyszek ,
- przyporządkowały nazwy roślin i zwierząt
- przypisały odpowiednim warstwom lasu żyjące tam zwierzęta.

Po podsumowaniu wyników zespoły osiągnęły następującą ilość punktów:

- 49p. – I miejsce – SP Karpacz**
- 48pkt. – II miejsce – SP Ściegny**
- 47pkt. – III miejsce – SP Kostrzyca**
- 43pkt. – SP Sosnówka**
- 42pkt. – SP Kowary**
- 42pkt. – SP Miłków**
- 40pkt. – SP Podgórzyn**
- 39pkt. – SP 707 Karpacz**

Po emocjach konkursowych wszyscy udali się na plac zabaw, gdzie pracownicy LBG przygotowali ognisko, serwowali kiełbaski i napoje. Na zakończenie każdy z uczestników otrzymał pamiątkowy dyplom i książkę o tematyce przyrodniczej.

Ad.2

Dni otwartych drzwi:

5 czerwiec - Światowy Dzień Ochrony Środowiska

Europejski Tydzień Leśny w dniach 20-24.10.2008 r.

Dyrekcja Leśnego Banku Genów Kostrzyca i Nadleśniczy Nadleśnictwa Śnieżka w Kowarach zaprosili uczniów i nauczycieli pobliskich szkół podstawowych do wspólnych obchodów **Europejskiego Tygodnia Leśnego, organizowanego po hasłem LAS CZEKA NA WAS.**

Uroczyste obchody europejskiego tygodnia leśnego w LBG Kostrzyca i na terenie szkółki kontenerowej Nadleśnictwa Śnieżka stały się doskonałą okazją do przekazania dzieciom wielu informacji na temat funkcji i roli lasu w życiu roślin, zwierząt i ludzi. Dzieci i nauczyciele szkół podstawowych mogły również zapoznać się działalnością LBG Kostrzyca i szkółki kontenerowej.

W ramach Europejskiego Tygodnia Leśnego został zorganizowany Konkurs plastyczny **Jak powstaje las** dla dzieci, które brały udział w ww. obchodach.

Dzieci poprzez rysunek mogły wyrazić jak postrzegają las, wskazać procesy, które zachodzą podczas jego wzrostu. Prace plastyczne dzieci wykonane w różnych technikach: collage, malowane kredkami, farbami, wyklejane plasteliną, materiałem są doskonałym przykładem wrażliwości dzieci na piękno otaczającej nas przyrody.

Uczestnikami akcji edukacyjnej były dzieci i nauczyciele szkół podstawowych z miejscowości:

Janowice, Kostrzyca, Karpniki, Łomnica, Miłków, Mysłakowice, Podgórzyn, Ściegny, Sosnówka, Kowary, Karpacz, Kamienna Góra także dzieci niepełnosprawne ze Szkoły podstawowej w Jeleniej Górze oraz Szkoły nr : 3,5,7,8,10,11,13,15 w Jeleniej Górze.

Łącznie Leśny Bank Genów Kostrzyca w dniach 20-24.10.2008 r. odwiedziło 960 osób.

O akcji edukacyjnej zostały poinformowane regionalne media:

Telewizja Dami w Jeleniej Górze, Czasopisma:

„Nowiny jeleniogórskie” oraz Jelonka.com.

Po akcji edukacyjnej Leśny Bank Genów Kostrzyca i Nadleśnictwo Śnieżka w Kowarach otrzymały wiele podziękowań ze strony nauczycieli i uczniów Szkół uczestniczących w akcji.

Dnia 08.12.2008 r. w Leśnym Banku Genów Kostrzyca nastąpiło uroczyste wręczenie dyplomów i cennych nagród książkowych o tematyce przyrodniczej uczniom, których prace zostały wyłonione jako najlepsze w ramach konkursu plastycznego **Jak powstaje las. Najlepsze prace zostały wyeksponowane w ramach wystawy w holu głównym Leśnego Banku Genów Kostrzyca.**

Adn.3

Wystawy prezentowane w holu LBG Kostrzyca:

1. Prace polskich karykaturzystów "Leśne żywoty i żywioły".

Artyści uczcili 80-lecie Lasów Państwowych znakomitymi pracami, przenosząc świat flory i fauny w środowisko ludzi.

2. Wystawa fotograficzna "Lasy dawniej i dziś". Wystawa autorstwa Wiktora Majaka.

Ekspozycja składała się z dwóch części.

Pierwsza z nich opisywała bogactwo środowiska puszczy pierwotnej. Szczegółowo zaprezentowano na niej typy siedliskowe następujących lasów naturalnych: grądów, łęgów, buczyn i borów, pokrywających niegdyś w 90% powierzchnię Polski. Na zdjęciach i w gablotach oprócz liści, kory, i nasion drzew zaprezentowano owady (motyle, ważki i chrząszcze) charakterystyczne dla poszczególnych typów siedlisk leśnych.

Drugą część ekspozycji poświęcono historii lasów gospodarczych powstałych z inicjatywy człowieka w Europie pod koniec XVIII wieku, w celu zaspokojenia rosnącego zapotrzebowania na drewno. Utworzone w ten sposób drzewostany składają się prawie wyłącznie z sosen, drzew o szybkim wzroście, nie wymagających specjalnych warunków siedliskowych. Podobnie jak w pierwszej części wystawy na zdjęciach i w gablotach można było zobaczyć liście, kwiaty, korę i nasiona drzew z lasów gospodarczych. Kolekcję uzupełniały ponadto zdjęcia grzybów oraz okazy mszaków, mchów i porostów rosnących w lasach gospodarczych.

3. Prace konkursowe nadesłane przez dwutygodnik Las Polski " Las w moim obiektywie" , najlepsze fotografie przyrodnicze z roku 2007.

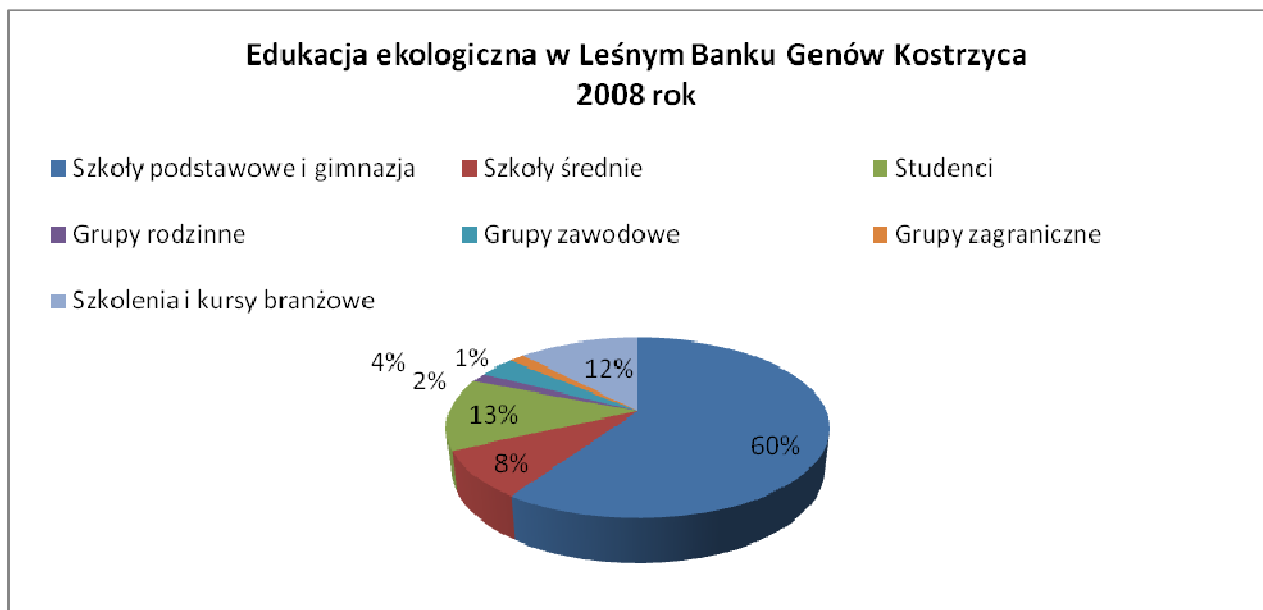
4. Wystawa prac plastycznych „Jak powstaje las”. Konkurs zorganizowany w ramach Europejskiego Tygodnia Leśnego.

Ad.4

Edukacja ekologiczna w Leśnym Banku Genów Kostrzyca Liczba osób odwiedzająca LBG Kostrzyca w roku 2008

Data	Szkoły Podstawowe i Gimnazja	Szkoły Średnie	Studenci	Grupy Rodzinne	Grupy Zawodowe	Grupy Zagraniczne	Szkolenia i kursy branżowe
2008 rok	2032	290	439	55	125	54	414 osób 8 szkoleń

Łącznie w roku 2008 LBG Kostrzyca odwiedziło 3 409 osób.

Ad. 5

Szkolenia:

W nawiązaniu do Zarządzenia nr 29 z dnia 30 czerwca 2006r. Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych w sprawie wprowadzenia w jednostkach Organizacyjnych PGL LP "Programu ochrony i restytucji Cisa pospolitego (*Taxus baccata L.*) w Polsce", Znak :ZG-710/Tb/4/2006, załączonego Programu (zał. Nr 3 Programu) oraz Zarządzenia Nr 85 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 31.12.2004 r. w sprawie Programu Testowania Potomstwa i ustaleń z Rady Naukowej LBG Kostrzyca z dnia 05.01.2007r. Dyrekcja Leśnego Banku Genów Kostrzyca zorganizowała w cyklu dwuletnim , w latach: 2007 i 2008 szkolenia dla wszystkich Regionalnych Dyrekcji Lasów Państwowych.

Szkolenie skierowane zostało do: Specjalistów ds. Hodowli Lasu z RDLP, Zastępców Nadleśniczych oraz specjalistów ds. Hodowli Lasu, Nasiennictwa, Szkółkarstwa i Selekcji Drzew Leśnych.

Wykłady dla uczestników szkolenia prowadzili:

- 1.prof. dr hab. Janusz Sabor z Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie,
- 2.mgr inż. Wojciech Fonder z Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych,
- 3.mgr inż. Jan Matras z Instytutu Badawczego Leśnictwa w Warszawie,
- 4.mgr inż. H. Piskonowicz z Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu,
- 5.mgr inż. T. Szeszycki z Nadleśnictwa Rokita,
- 6.mgr inż. J. Sęktas z Nadleśnictwa Syców,
- 7.dr G. Iszkuło z Instytutu Dendrologii PAN w Kórniku
- 8.Pracownicy LBG Kostrzyca.

Terminarz szkoleń w roku 2008

1. 29-31.01.2008 r. Szkolenie z Programu Testowania Potomstwa i Programu ochrony i restytucji Cisa pospolitego (*Taxus baccata* L.) w Polsce.
RDLP Katowice
2. 20-22.02.2008 r. Szkolenie z Programu Testowania Potomstwa i Programu ochrony i restytucji Cisa pospolitego (*Taxus baccata* L.) w Polsce.
RDLP Kraków, RDLP Krosno
3. 28-30.05.2008 r. Szkolenie z Programu Testowania Potomstwa i Programu ochrony i restytucji Cisa pospolitego (*Taxus baccata* L.) w Polsce.
RDLP Gdańsk, RDLP Piła
4. 11-13.06.2008 r. Szkolenie z Programu Testowania Potomstwa i Programu ochrony i restytucji Cisa pospolitego (*Taxus baccata* L.) w Polsce.
RDLP Lublin

W dniach 14-15.07.2008 r. Leśnym Banku Genów Kostrzyca miało miejsce spotkanie międzynarodowej grupy naukowców w ramach pokonferencyjnej wizyty „9th ISSS Conference on Seed Biology”. Zorganizowano dwudniowe warsztaty po tytule: „Forest Seeds Storage”.

Goście wzięli udział w sesji terenowej na terenie Karkonoskiego Parku Narodowego i Nadleśnictwa Śnieżka, a także wygłaszali referaty w części wykładowej.

Łącznie w spotkaniu wzięły udział 32 osoby.

5. 24-26.09.2008 r. Szkolenie z Programu Testowania Potomstwa i Programu ochrony i restytucji Cisa pospolitego (*Taxus baccata* L.) w Polsce.
RDLP Radom, Toruń
6. 08-10.10.2008 r. Szkolenie z Programu Testowania Potomstwa i Programu ochrony i restytucji Cisa pospolitego (*Taxus baccata* L.) w Polsce.
RDLP Szczecin.

Szkolenie branżowe

7. 13-14.11.2008 r. Spotkanie specjalistów ds. nasiennictwa i selekcji poszczególnych regionalnych dyrekcji (Regionalnych Genetyków)

Wykłady podczas szkolenia dla specjalistów ds. nasiennictwa i selekcji regionalnych dyrekcji prowadzili :

1. Mgr inż. Jan Matras, Zakład Genetyki i Fizjologii Drzew Leśnych, Instytut Badawczy Leśnictwa **„Trudności w realizacji Zarządzenia nr 7A/2006 w sprawie ochrony leśnych zasobów genowych na potrzeby nasiennictwa i hodowli drzew leśnych”.**
2. Mgr inż. Marek Wirowski, Zakład Informatyki Lasów Państwowych **„Oprogramowanie dla nasiennictwa leśnego”.**
3. Dr Leszek Bednorz, Wydział Ogrodniczy, Katedra Botaniki, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu **„Jarząż brekinia *Sorbus torminalis* (L.) Crantz w polskich lasach - rozmieszczenie, warunki występowania i problemy ochrony”.**
4. Mgr Jarosław Sęktas, Nadleśnictwo Syców, Arboretum Leśne im. prof. S. Białoboka w Sycowie **„Praktyczne działania dotyczące *S. torminalis* mogące mieć zastosowanie w LP.”**
5. Dyrekcja i Kierownicy Zespołów Leśnego Banku Genów Kostrzyca **„ Omówienie spraw bieżących; współpraca LBG Kostrzyca i Regionalnych Dyrekcji LP w zakresie nasiennictwa i selekcji.”**

Omawiane zagadnienia:

1. Baza kontaktów z Regionalnymi Genetykami
2. Aktualny stopień zgromadzenia zasobów genowych w LBG Kostrzyca. Weryfikacja danych dotyczących zasobów genowych.
3. Zbiory z Drzewostanów Zachowawczych w celu pozyskania LMR na zasoby genowe.
4. Zbiory LMR z drzew pomnikowych DB. Przechowywanie DB w ciekłym azocie.
5. Zbiory *Sorbus torminalis* na zasoby genowe w 2009 r. i jego inwentaryzacja w LP.
6. Zgłoszenia naukowe od RG z propozycjami zachowania ZG z innych niezarejestrowanych, ale cennych obiektów nasiennych.
7. Informacja od nadleśnictw o losach wycofywanych zasobów genowych.
8. Aktualizacja bazy powierzchni doświadczalnych założonych w poszczególnych RDLP.
9. Aktualna analiza wykonania zbiorów materiału nasiennego na potrzeby testowania potomstwa z podziałem na gatunki.
10. Przepływ informacji o kolekcjach gromadzonych poza LBG Kostrzyca.
11. Uruchomienie dalszych etapów realizacji programu TP w 2009 r.
12. Przekazywanie informacji o zakładanych powierzchniach testujących w nadleśnictwach.

8. 19-21.11.2008 r. Szkolenie z Programu Testowania Potomstwa i Programu ochrony i restytucji Cisa pospolitego (*Taxus baccata* L.) w Polsce.
RDLP Białystok